

Integrale bediening en wat een plaatselijke Nederlandse gemeente ermee kan doen? De wawiewahoe-sleutel

Gemeenteavond presentatie 2016

Aantekeningen

1) Intro, overzicht

- a) Mijn kennis en ervaring van integrale bediening en met Zuid-Afrika en Nederland, de Christelijke Gereformeerde Kerken Nederland, Gereformeerde Kerke in Suid-Afrika.
  - i) Waarom gedaan?
    - (1) Altijd met onderwerp bezig geweest: Bijbel moet in hele leven integreren.
    - (2) Zelf leren, eigen verrijking en vorming.
    - (3) Bijdragen aan kerken wereldwijd.
- b) 3 internationale wetenschappelijke artikels gepubliceerd; 2 internationale lezingen (Zuid-Afrika, Peru). Uitnodiging Jakarta: hoe Gereformeerde theologie antwoorden kan en moet bieden op maatschappelijke uitdagingen.
- c) Engelse publicatie in voorbereiding. Populairwetenschappelijk, bruikbaar, toepasbaar. Publicatie: advies universiteit en behoefte.
- d) Studie mij enorm veranderd en verrijkt. God meer voorrang in mijn leven, liefde en ontzag voor God.

2) Stelling(en) – dit leidt tot...

- a) Kies: God heeft een werk/taak voor zijn kerk of God heeft een kerk voor zijn werk/taak.
- b) Verkondig het Woord, gebruik desnoods woorden.
- c) De plaatselijke gemeente (in Nederland) moet zich vooral op de prediking en het pastoraat richten en zich minder met maatschappelijke onderwerpen bezighouden. Anders worden we té oppervlakkig.
- d) De plaatselijke gemeente (in Nederland) moet een missionaire kerk worden, wil ze blijven voortbestaan.
- e) Doe ik de juiste dingen goed of doe ik de juiste dingen?

3) Doel avond:

- a) Inspiratie holistisch te gaan denken,
- b) Bruikbare denkkader/denkraam mee te geven.
- c) Begin bij de waarom-vraag en niet bij de hoe-vraag.

4) Onderzoeksvraag en sub vragen – welk probleem, vraag onderzoekt de studie

- a) Centrale vraag: *hoe integreert de Christelijke Gereformeerde Kerken Nederland hart, mond en handen in haar bediening/zending vanuit een missio Dei (Gods plan) bekeken?*
  - Wat kan dit bijdragen aan de bediening van de kerken?*
  - Ik maak geen onderscheid tussen kerk en zending.
  - Ik gebruik hart, mond en handen liever dan Woord en daad.
- b) Vragen

- i) Hoe verbindt de Bijbel 'hart, mond en handen' aan elkaar?
  - ii) Hoe ging de CGK in haar missionaire bediening hiermee om? Wat waren de uitgangspunten en het doel?
  - iii) Welk effect had deze bediening en benadering op de ontvangers? Hoe reageren zij erop?
  - iv) Wanneer we deze principiële lijn en de evaluatie nu samenvoegen, wat gebeurt er dan? Hoe kan dit helpen om hart, mond en handen in onze kerkelijke- en missionaire bediening te integreren – plaatselijk en wereldwijd?
- 5) **Doel studie – wat wilde ik ermee bereiken?**
- a) Om een Bijbels toepasbare manier van denken voor de bediening voor te stellen om de verzoening met God zo geïntegreerd te bedienen dat mensen in hun relatie tot God, zichzelf, elkaar, de omgeving, de maatschappij tot bloei kom volgens Gods bedoeling. Dus, principieel, origineel en praktisch.
- 6) **Hoofdpijnen:**
- a) **God heeft een plan - Missio Dei** (paraplu)
    - i) God heeft een plan. De kerk is zijn instrument. God heeft een taak voor zijn kerk.
    - ii) God werkt holistisch/integraal (termen uitleggen).
    - iii) Van bron naar doel. Hierin is: inspiratie, visie, verantwoordelijkheid, motivatie.
    - iv) Hart-mond-handen (woord en daad veelal als dualisme gebruikt, dus verwarrend)
      - (1) **Hart:** Gods aard als motief en overtuiging vertaald in de bediening – visie
      - (2) **Mond:** Woordverkondiging richt vanuit de missio Dei 1ste op Christus, 2^e op de kerk en praktische barmhartigheid.
      - (3) **Handen:** hoe het Evangelie door daden van barmhartigheid verkondigd wordt.
        - (a) **Hart, mond, handen:** omvattende uitdrukking voor Woord en daad.
    - v) **Verbindt missio Dei en hart, mond en handen** aan elkaar maakt alles wat je doet/bedient zin.
  - b) **Hij betreft ons erbij – met hart, mond en handen**
    - i) De Bijbel heeft een lijn van begin tot eind (missio Dei).
    - ii) Daarvoor moeten we de Bijbel holistisch (hart, mond en handen) lezen.
    - iii) 5 leidende vragen als criteria om dit te ontsluiten en kernbegrippen te verstaan: God (aard), schepping, Christus, Heilige Geest, de kerk, de toekomst om Gods holistische benadering te ontdekken en te ontvouwen.
    - iv) We zien hoe alles doorwerkt van God tot nieuwe hemel en aarde en rol van kerk.
  - c) **Voorbeelden van Bijbelse kernbegrippen**
    - i) Spinnenweb: onderling verband te illustreren.

ii) Woorden – spinnenweb

iii) Voorbeeld:

(1) Woord: God is Woord en zijn woorden zijn ook daden; spreekt woord en schepping ontstaat; Christus is het

Woord (spreekt en doet); Geest geeft dynamische kracht aan Woord en integreert Woord en daad in hart van gelovige; Kerk ontstaat en bestaat door Woordverkondiging en leeft het Woord uit en brengt Woord met woorden en daden naar volkeren. Geen spanning tussen wat je woorden en je daden. Je hart, mond en daden bevestigen Gods woord.

- (2) Gerechtigheid: God is God van gerechtigheid (is en doet recht), mens naar evenbeeld van God geschapen recht te doen = zijn motivatie in wat doet en zegt, Christus brengt Gods gerechtigheid met zijn prediking en offer. Geest werkt hart voor gerechtigheid in hart van mens. God komt door kerk in actie om gemeenschappen te herstellen zodat er vrede heerst. Gods instrument om met hart, mond en handen recht te doen.
- (3) Vrede: God is Here van de vrede (= bloei, harmonie in Drie-eenheid, relatie begrip), schepping leeft in vrede tot zondeval verpest, Christus gekomen vrede te brengen, daad en geschenk van God aan mens. Dus liefde, gerechtigheid, gemeenschap floreren waar vrede, vrucht van Geest is vrede. Kerk bedient en bewerkt vrede. Liefde en trouw brengen vrede: in huwelijk, maatschappij, kerk etc.
- (4) Zo vullen al deze woorden elkaar aan.
- (5) Voorbeeld Hoofddorp – zie papier

7) Nu combineren we het met enkele conclusies over de zendingsbediening van de CGK

- a) Geen fundamenteel verstaan, holistische visie en plan (doe maar wet). Verschillende dominees hadden verschillende visies. Dominee is te gast.
- b) Nauwelijks evaluatie, kritische zelf evaluatie. Oppervlakkig wel.
- c) Versnipperde bediening.
- d) Conflicten.
- e) Communicatie.

- f) Cultuur en context verschillen
    - i) Verstaan wereld- en levensbeschouwing, bijvoorbeeld machtsstrijden, voorouderverering, bijgeloof in verband met Hiv/Aids. Wat leeft er bij bevolking?
    - ii) Vooraf niet goed verstaan en in kaart gebracht.
    - iii) Westerse projectie: “jullie hebben ... nodig”.
    - iv) Interculturele communicatie.
  - g) Ethiek: uitspreken voor of tegen apartheid, Aids.
  - h) Té veel geld gegeven en niet geleid tot financiële zelfstandigheid.
  - i) Deputaten en predikanten: baasje.
  - j) Informatie – lokale mensen niet goed geïnformeerd.
  - k) Bereid beleid en structuren aan te passen
  - l) Verwachtingsbestuur
  - m) Dienend leiderschap – dominees baasjes
- 8) **Fuseren** we de lijnen in 5 en 6 ontstaat een **denkparadigma/denkraam**
- a) *WawieWahoe-benadering’ - Waarom, Wie, Wat, Hoe? – toon eenvoudig symbool, maar waarom in midden?*
  - b) Continue benadering, steeds opnieuw
- c) Waarom ‘waarom’?**
- i) Bron naar doel: *missio Dei*
  - ii) Voordeel: inspiratie, God actief leidend en niet statisch, verwachting van God, verrassend.
- d) Waarom deze benadering?**
- i) Fundamenteel en principieel. *Bijbels verstaan is leidend. Niet denken vanuit probleem en tekst erbij halen. Overtuiging, gehoorzaamheid en vertrouwen gestimuleerd/*
  - ii) Iedere situatie en context uniek.
  - iii) Structuren zijn volgend en aanpasbaar.
  - iv) Gebed
  - v) 5 sleutelvragen
  - vi) Bijbel holistisch, integraal lezen. Kernbegrippen.
  - vii) Visie, doelwitten, strategie
- e) Wie? – moeten bediend/bereikt worden?**
- i) Cultuur, context, taal, geloven, bijgeloof, tradities
  - ii) Kerken, geestelijke zoekende, ongelovigen
- f) Wat? - moet er gedaan worden, praktische doelen, taken, roeping?**
- i) Verkondiging – principieel en toepassing
  - ii) Missionaire diaconaat
  - iii) Ethische vragen
  - iv) Soci maatschappelijke, politieke, technologische, milieukwesties
  - v) Cultuur correctie op grond van het Woord van God
  - vi) Interculturele communicatie
  - vii) Wederkerigheid

- viii) Zelfstandigheid
- ix) Gaven
- x) Offervaardigheid

g) **Hoe? Moet het worden gedaan?**

- i) Beleid
- ii) Bedienaar, identiteit, verwachtingen, ethiek
- iii) Dienend leiderschap
- iv) Ambtsbeschouwing en ziening van de tucht

9) **Wat kan (uw plaatselijke gemeente) hiermee?**

- a) Geen hype, model, stappenplan.
  - i) Wel: manier van denken.
  - ii) De gemeente heeft veel potentiaal, want denkt Bijbels en actief, praktisch, betrokken ingesteld.
- b) Vraag altijd als eerst 'waarom'?
  - i) *Waar komt het vandaan, wat is Gods doel?*
  - ii) *Indien niet kunt beantwoorden, niet doen.*
- c) Zie gemeente als **middel/instrument** en niet als doel. Geeft verrassende en positieve kijk en stimulans op kerk. Waardevol. Maakt roepingsbewust.
  - i) **Durf** structuren aan te passen op inhoud = *durf gehoorzaam te zijn en visionair (missio Dei) te denken*. Dus opnieuw inrichten: welke meubels etc zou je terugzetten en waarom. Vraagt lef. Pijnlijk, maar genezend.
- d) Raak op allerlei gebieden in **maatschappij**/dorp/stad betrokken.
  - i) Ken behoeften, issues, problemen, uitdagingen. Sociaal demografische studies (Sociaal cultureel planbureau studies, NIPO etc). Ga gesprekken aan. School, politiek, milieukwesties, zorgcentra, stichting Present, vluchtelingen.
  - ii) Toets aan Bijbels holistische lijnen.
  - iii) **Bidt veel!** Vraag Gods leiding en open deuren.
- e) Leer **Bijbel holistisch te lezen** en toe te passen: altijd hart-mond-handen.
  - i) Blijf continu gericht verdiepen.
  - ii) **Prediking:** preek holistisch en niet dualistisch (scheiding natuur en genade). Balans: hart, mond en handen.
- f) **Kerkenraad** in alle plannen en evaluaties 'WawieWahoe-benadering'.
- g) **Langtermijn** benadering
  - i) Geen kortetermijnoplossingen
  - ii) Denk langtermijn.
  - iii) Geen "wow" benadering. Iets stevigs, levens veranderend groeit. Stevige boom.
  - iv) Durf vragen over toekomst kerk, jongeren, maatschappelijke onderwerpen te stellen en op in te spelen.
- h) **Voorbeelden**
  - i) Woerden: beroeping André, pastoraat, talstelling kerkenraad, jeugd, samenwerkingsgemeente: wachten op kerkverband, moeilijke onderwerpen niet uit de weg gaan, maar volgens dit principe benaderen.
  - ii) Utrecht centrum: beroeping predikant volgend op 'wawiewaho'-benadering. Verrassende uitkomsten.
  - iii) Tear – **Umoja** project. Neem handleiding mee.

(1) Partnerrelatie ter stimulatie met Uganda kerk (of ...)